

Aika: ma 20.04.2009 klo 10.06 – 11.30
Paikka: Kansalliskirjasto Yliopistonkatu 1, Fabianian kokoushuone
Läsnä: Pentti Vattulainen (pj), Merja Hyödynmaa, Merja Kettunen, Eeva-Liisa Leppänen, Merja Mehtälä, Eeva Savolainen (poistui 11.15), Esa-Pekka Keskitalo (saapui 11.00), Sirpa Janhonen (siht.)

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja Pentti Vattulainen avasi kokouksen klo 10.06. Työjärjestystä muutettiin siten, että kohta 3, jossa käsitellään formaattia, tallennusalustaa ja tallennuksia siirrettiin käsiteltäväksi viimeisenä, sillä pääsuunnittelija Esa-Pekka Keskitalo saapuu myöhässä toisen yhtäaikaisen tilaisuuden vuoksi.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin edellisen kokouksen pöytäkirja.

4. Seminaari/työpaja

Keskusteltiin mahdollisen seminaarin tai työpajan järjestämisestä. Työpaja olisi konsortion sisäinen pienimuotoinen ilmainen tilaisuus ja seminaari kaikille avoin maksullinen tilaisuus. Suuren kaikille avoimen tilaisuuden järjestämiseen tarvitaan yhteistyökumppani. STKS:n kokoelmatyöryhmä on ilmaissut mielenkiintonsa järjestää seminaari yhdessä Kokoelmakartan vapaaehtoisen konsortion kanssa.

Päätettiin, että järjestään yksipäiväinen seminaari yhdessä STKS:n kokoelmatyöryhmän kanssa marraskuussa 2009. Alustavasti seminaaripäiväksi suunniteltiin 20.11. sekä mahdolliset varapäivät 13.11. ja 16.11.

Keskusteltiin seminaaripäivän ohjelmasta. Luennoijaksi on alustavasti lupautunut FT Susanna Petterson Valtion taidemuseosta. Hän on perehtynyt kokoelmien arviointiin. Pettersonin toivotaan luennoivan menetelmistä ja evaluointitavoista sekä mahdollisesti kertovan muistiorganisaatioiden yhteisestä käyttöliittymästä KDK:sta.

Tsekin kansalliskirjastossa on käytössä Conspectus –sovellus, jossa on käytössä sekä nyky- että tavoitetason kokoelman arviointi. Heillä on myös kokemusta kokoelmakartasta jo pidemmältä ajalta. Päätettiin pyytää luennoijaa Tsekin kansalliskirjastosta kertomaan heidän käytössään olevasta Conspectus –sovelluksesta sekä kertomaan kokemuksia kokoelmakartasta.

Conspectus –sovellusta muokattaessa tuli esille useamman kerran kysymys: Mikä on alansa klassikko? Keskusteltiin mahdollisesta alansa asiantuntijasta, joka voisi tätä kysymystä avata luennoimalla. Esille nousi emeritusprofessori Anto Leikolan nimi. Päätettiin tiedustella häntä luennoimaan tästä aiheesta.

Edellisten lisäksi seminaaripäivän ohjelmaan suunniteltiin lyhyitä kirjastojen esityksiä oman kirjastonsa saavuttamista hyödyistä siitä, että kokoelmia on kartoitettu. Päätettiin tiedustella Tampereen yliopiston, Terkon, Åbo Akademin,

Kyamk:n sekä Museoviraston kirjastojen kiinnostusta pitää 15-20 minuutin mittainen esitys.

5. Muut mahdolliset asiat

Uudessa Aleph/Lindassa aihealuekoodilla ei ole mahdollista hakea, kuten Voyager/Lindasta oli mahdollista hakea. Kansalliskirjaston verkkopalveluja pyydetään lisäämään aihealuekoodi haettavaan kenttiin.

Pyydetään Opac-työryhmältä seuraavaa suositusta: Lindaan merkitään yksi aihealuekoodi ja mikäli kirjasto haluaa käyttää oman niteensä kuvailuun jotakin muuta kuin Aleph/Lindaan jo merkittyä kenttää, uusi koodi merkitään vain oman kirjaston tietokantaan. Koodin merkitseminen on vapaaehtoista kirjaston omien käytäntöjen ja voimavarojen mukaisesti.

Keskusteltiin kirjastolta tulleesta esityksestä Marc-21 formaatissa olevasta suosituksesta käyttää aihealuekoodin vain yleiskokoelma julkaisuille. Kokoelman käsite on muuttunut ja kirjastoissa käsitteet yleiskokoelma ja erikoiskokoelma määrittävät eri tavoin. Luettelointityöryhmää pyydetään poistamaan Marc-21 formaatista suositus käyttää aihealuekoodia vain yleiskokoelman julkaisulle.

Helsingin yliopiston ja Kansalliskirjaston kirjastot järjestivät 27.2. Kokoelmakartta aamupäivän, jossa oli läsnä 30-40 henkilöä. Tilaisuuden ohjelmana oli kirjastonjohtaja Maria Forsmanin yleisesittely Kokoelmakartasta, kokoelmapäällikkö Sinimarja Ojosen esittely Kansalliskirjaston kokoelmapolitiikasta, pääsuunnittelija Esa-Pekka Keskitalon osuus formaatista ja tallennusalustasta sekä kirjastokohtaiset kuulumiset aiheesta.

11.2.2009 kävivät informaatikko Eeva Savolainen ja suunnittelija Sirpa Janhonen esittelemässä Kokoelmakarttaa sekä Kyamk:ssa tehtyjen kartoitusten tuloksia ammattikorkeakoulujen kirjastonjohtajien kokouksessa Jyväskylässä.

Teoksessa Johtamishaasteena muutos – kirjasto akateemisessa yhteisössä (toim. Maija-Leena Huotari & Anne Lehto) on julkaistu Merja Hyödynmaan kirjoitus Kokoelmakartta Tampereen yliopiston kirjastossa.

Tampereen yliopiston kirjaston esitys on hyväksytty ILFA:n Milanossa elokuussa 2009 järjestettävän konferenssin poster session esitykseksi. Esityksen nimi on Collection mapping: How to make library collection visible to the faculties ja sen tekijät ovat Anita Ahlholm-Kannisto, Merja Hyödynmaa, Maarit Laskujärvi, Hannele Nurminen sekä Anna-Maija Palttila.

3. Formaatti, tallennusalusta sekä tallennukset

Formaatin kenttien näkyminen tallennusalustalla on testattu ja havaitut puutteet korjattu lukuunottamatta Alkuperä ja historia –kenttää. Kyseistä kenttää käytetään toisissa Doriaan tallentavissa yhteisöissä ei julkaistavaksi soveltuvan tiedon tallentamiseen. Kansalliskirjasto tekee uuden sisäisen kentän, johon Kokoelmakartan jo Alkuperä ja historia –kenttään tallennetut tiedot siirretään. Tällä tavoin menettelemällä formaattiin ei tarvitse tehdä muuta muutosta kuin muuttaa Alkuperä ja historia –kentän sisäinen nimi.

Conspectus –sovelluksen välitaso 3a, 3b, ja 3c eivät näy lainkaan tallennusalustalla. Kansalliskirjasto korjaa ne näkyviksi.

Tarkasteltiin Kokoelmakartan kokoelmien viitteiden näkymistä Doriassa. Päätettiin, että Näytä suppeat tiedot –näytöllä näkyvät kentät ovat Nimeke, Tekijä, Kuvaus, Nykytaso, Tavoitetaso sekä Tiivistelmä. Kansalliskirjasto tekee tarvittavat muutokset.

Nykyisessä Dspace versiossa ei ole mahdollista muuttaa Näytä kaikki julkaisun tiedot –näytön kenttien selitetekstejä selkokieliiseen muotoon. Vuonna 2010 julkaistaan mahdollisesti uusi versio, jossa tämän muutoksen pitäisi onnistua.

Todettiin, että kokoelmien kuvailuja on tällähetkellä 192 kappaletta ja määrä lisääntyy hitaasti, mutta vakaasti.

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.37.

Puheenjohtaja
Pentti Vattulainen

Sihteeri
Sirpa Janhonen